

Operail OÜ

VEOEESKIRI

Tallinn 2025

Sisukord

Sisukord.....	2
1 ÜLDSÄTTED.....	4
1.1 Veoeeskirja reguleerimisala	4
1.2 Kasutatavad mõisted	4
2 KAUBAVEO ÜLDISED TINGIMUSED.....	5
2.1 Üldsätted	5
2.2 Veoteenuste tellimine	5
2.3 Automatiseeritud andmetöötlus.....	6
2.4 Vedude korraldamine	6
2.5 Kauba veoks vastuvõtmine.....	8
2.6 Kauba väljastamine	8
2.7 Vagunite ja konteinerite plommimine	8
2.8 Saatekirjade täitmine	8
2.9 Deklareeritud väärtusega kaupade vedu	9
2.10 Loomuliku kao normid	9
2.11 Vedudega kaasnevad arveldused	9
2.12 Mitteavaliku raudtee kasutamine	10
2.13 Vagunite etteandmise/äratoomise korraldamine	11
2.14 Kaupade kohaletoimetamise tähtaeg	12
2.15 Veolepingu muutmine ja kaupade ümberadresseerimine.....	12
2.16 Kaubavagunite ja jaamateede kasutusaja ja -tasu arvestamine	12
2.17 Aktide koostamine	12
2.18 Kaupade laadimise ja kinnitamise tehnilised tingimused	13
2.19 Vagunite kommertsülevaatus	13
3 ERINEVATE KAUBALIIKIDE VEOTINGIMUSED	13
3.1 Teravilja ja muude kaupade vedu hulgi (lahtiselt/puistena)	14
3.2 Lahtisel veeremil kaupade vedu.....	14
3.3 Kaupade vedu saatja/saaja saaturite saatel.....	15
3.4 Väikesaadetiste vedu.....	15
3.5 Konteinerkaupade ja konteinerite vedu.....	15
3.6 Transportpakettides kaupade vedu.....	15
3.7 Külmutavate kaupade vedu.....	15
3.8 Kiiresti riknevate kaupade vedu	15
3.9 Elusloomade ja -lindude vedu.....	16
3.10 Veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade vedu	16

3.11	Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu	16
3.12	Kaupade tollitransiidveole vormistamise kord.....	16
3.13	Ohtlike kaupade vedu	17
3.14	Ohutute vedelkaupade vedu tsisternides ja punker-poolvagunites	18
3.15	Eritingimused vedelkaupade veol tsisternides ja punker-poolvagunites.....	18
4	TASUD JA SANKTSIOONID	19
4.1	Tasu määramise, kehtestamise ja muutmise kord	19
5	KAUBAVEOTEENUSE KASUTAJA KAEBUSE MENETLEMISE KORD	19
5.1	Üldsätted.....	19
5.2	Nõuded pretensiooni vormile ja sisule.	19
5.3	Pretensiooni esitamise tähtaja algus ja lõpp.....	20
5.4	Tähtaja peatumine.	20
5.5	Pretensiooni tagastamine läbivaatamatult.	21
5.6	Eksperdi kaasamine.....	21
5.7	Komisjoni moodustamine.	21
5.8	Tõendid.....	22
5.9	Pretensiooni lahendamine ja otsuse langetamine.....	22
5.10	Vastuse vormistamine ja sisu.	23
5.11	Poolte kohustused pretensiooni lahendamisel ja täitmisel.	23
Lisa 1.	Operail OÜ tegevust reglementeerivad dokumendid	24

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Veoeskirja reguleerimisala

- 1.1.1 Käesolev Operail OÜ Veoeskiri (edaspidi Veoeskiri) kehtestab Raudteeseadusest, Raudtee tehnikasutuseeskirjast ning teistest käesoleva eeskirja Lisa 1. Operail OÜ tegevust reglementeerivad dokumendid nimetatud dokumentidest lähtuvalt veotingimused raudteekaubaveol.
- 1.1.2 AS-i Eesti Raudtee raudteeinfrastruktuuri ja sellega liituvate raudteede infrastruktuuri vastastikune kasutamine rahvusvahelisel kaubaveol reguleeritakse eraldi kokkulepetega (vt Lisa 1 p. 2 ja Lisa 1 p. 3).
- 1.1.3 Kaubaveo korraldamisel lähtutakse rahvusvahelistest raudteeveoalastest kokkulepetest ja lepingutest ning normidest. Veoeskirjas vastava sätte puudumise korral kuuluvad rakendamisele rahvusvahelise raudteekaubaveo kokkulepe SMGS ja sellest tulenevad sätted; rahvusvahelise raudteeveo konventsioon COTIF 3. juuni 1999. aasta redaktsioonis; SRÜ, Läti, Leedu, Eesti raudteeadministratsioonide vaheline kokkulepe kaupade veost eritingimustel ning SRÜ, Läti, Leedu, Eesti raudteeadministratsioonide vaheline kokkulepe SMGS üksikute sätete kohaldamise erisuste kohta (vt Lisa 1 p. 1, 5, 25, 26).
- 1.1.4 Kaubavagunite ja konteinerite eksploatatsiooni, numbrilist arvestust ja kasutustasude arveldusi reguleerivad vastavad eeskirjad: Kaubavagunite rahvusvahelises liikluses kasutamise leping (OSJD, 2023); Omaniku kaubavagunite eksploatatsiooni ja numbrilise arvestuse eeskiri (SRÜ, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Eesti Vabariik, 2018); Teiste riikide kaubavagunite eksploatatsiooni, numbrilise arvestuse ja kasutustasu arvestamise juhend (SRÜ, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Eesti Vabariik, 1996).
- 1.1.5 Operail OÜ veotingimusi puudutavate aktide, lepingute, protokollide ja kokkulepete loend on toodud käesoleva Veoeskirja Lisa 1. Operail OÜ tegevust reglementeerivad dokumendid, milles nimetatud dokumendid on kliendile ning Operail OÜ-le kohustuslikeks dokumentideks.
- 1.1.6 Kui raudteeveondusega seotud küsimused ei ole reguleeritud Eesti Vabariigi õigusaktidega, riikide vaheliste või raudtee-ettevõtjate vaheliste lepingute, protokollide, kokkulepetega või käesoleva Veoeskirjaga, siis juhindutakse eraldi kokkulepetest.
- 1.1.7 Veoeskiri ja selle muudatused jõustuvad Raudteeseaduses sätestatud korras. Käesoleva Veoeskirja Lisa 1. Operail OÜ tegevust reglementeerivad dokumendid nimetatud dokumentides teevad muudatusi neid dokumente kinnitavad ametiisikud ja need jõustuvad dokumentides mainitud tähtaegadel.
- 1.1.8 Kehtiv Veoeskiri avaldatakse Operail OÜ koduleheküljel alajaotuses „Kaubaveo dokumendid“ aadressil www.operail.com/dokumendid. Iga dokumendi ajakohasuse ja kättesaadavuse eest vastutab dokumendi väljaandja.

1.2 Kasutatavad mõisted

- 1.2.1 Mõisteid Raudtee, Raudtee-ettevõtja, Raudteeinfrastruktuur, Raudteevedu, Rahvusvaheline kaubavedu, Raudteeveerem ja Mitteaavalik raudtee kasutatakse käesolevas Veoeskirjas Raudteeseaduse §-s 2 ja 3 toodud tähenduses.
- 1.2.2 Teised kasutatavad mõisted on toodud nendes dokumentides, millele on viidatud käesolevas Veoeskirjas.
- 1.2.3 Operail OÜ raudteekood (UIC kood, RICS kood) on 2126.

2 KAUBAVEO ÜLDISED TINGIMUSED

2.1 Üldsätted

- 2.1.1 Kui Operail OÜ tuvastab Veoeskirja rikkumise, sh nt kinnituse mittevastavuse, on tal õigus nõuda kaubasaatjalt või -saajalt leppetrahvi veotasu kolmekordses määras.
- 2.1.2 Operail OÜ-l on õigus vedu viivitamatult katkestada või tühistada ning rakendada vajalikke meetmeid, kui ta saab teada veoga seotud rahvusvahelistest sanktsioonidest tulenevatest (sh nii veetava kauba kui kaubasaatja, -saaja või ekspediitoriga seonduvalt). Operail OÜ on ka üksnes kahtluse korral kohustatud seadusest tulenevalt rakendama sanktsioone ning katkestama või tühistama vastavad veod. Seejuures ei vastuta Operail OÜ kahjude ja kulude eest, mis tekivad rahvusvaheliste sanktsioonide tõttu katkestatud või tühistatud vedudest.
- 2.1.3 Kui vedu katkestatakse või tühistatakse punktis 2.1.2 toodud põhjusel, on Operail OÜ-l õigus nõuda kaubasaatja/-saaja tühistatud veo ettevalmistamisega seotud kulude hüvitamist täies ulatuses, kuid mitte vähem kui 80% veotasu summast, mis oleks kuulunud tasumisele, kui vedu oleks teostatud.
- 2.1.4 Operail OÜ-l on õigus kaubavedusid piirata või need ajutiselt peatada hädaolukorras või eriolukorras nõutava abi osutamiseks.

2.2 Veoteenuste tellimine

- 2.2.1 Veoteenuste tellimiseks esitab kaubasaatja/-saaja (edaspidi klient) päringu, märkides ära järgmist:
- Kauba saatja
  - Kauba saaja
  - Kauba nimetus
  - Kauba kood
  - Kauba päritolu
  - Lähtejaam ja harutee
  - Piirijaam
  - Sihtjaam ja harutee
  - Vagun ja kuuluvus
  - Maht (nt netotonna kuus, aastas)
  - Kaubakogus vagunis (tonnides)
  - Planeeritav veo alguskuupäev
- 2.2.2 Operail OÜ vastab igale päringule esitades pakkumise, mis sisaldab kõiki olulisi tingimusi, mis on vajalikud teenuse osutamiseks. Kui Operail OÜ ei saa päringus soovitud vedu teostada, teavitab ta sellest klienti. Pakkumise aktsepteerimine ja töösse rakendamine toimub pärast pakkumisele kirjaliku kinnituse saamist kliendilt. Seega osutab Operail OÜ veoteenuseid käesolevas veoeskirjas toodud tingimustel, kui on sõlmitud poolte kokkulepe, mis koosneb päringust, pakkumisest ja aktseptist.
- 2.2.3 Tööks Operail OÜ-ga peab klient taotlema neljakohalise koodi. Koodide andmist korraldab AS Eesti Raudtee.
- 2.2.4 Kliendi poolt päringus nimetatud kaubajaam peab olema avatud soovitud kaubaveo operatsioonideks. Operail OÜ avaldab AS Eesti Raudtee kaubajaamade nimekirja ja nendes sooritatavate kaubaveo operatsioonide loendi oma kodulehel.

- 2.2.5 Klient määrab kindlaks Veeoeskirja tundvad isikud, keda volitatakse esindama klienti kõikides toimingutes, mis on seotud veodokumentide vormistamise, kauba üleandmise või vastuvõtmisega jne. Volikiri võib olla kas notariaalne, digiallkirjastatud või allkirjastatud kliendi seadusliku esindaja poolt paber kandjal Operail OÜ pädeva töötaja juuresolekul. Volikirja koostamisel on võimalik kasutada vastavat volituse vormi (vt Lisa 1 p 61).
- 2.2.6 Kaupade saatmiseks määrab klient kauba veeremile laadimise, paigaldamise ja kinnitamise eest vastutavad isikud. Lahtisele veeremile (sh konteinerites), universaalsetesse kinnistesse vagunitesse ja/või kinnistesse autoveovagunitesse kaupade laadimise ja kinnitamise eest vastutavad isikud peavad sooritama Operail OÜ eksami kauba paigaldamise ja kinnitamise üldnõuete, kaupade laadimise ja kinnitamise tehniliste tingimuste ning kaubavagunite säilivuse tagamise üldnõuete tundmises. Eksami sooritamise tõend annab õiguse sooritada eelnimetatud operatsioone ja kinnitada veodokumentides nende operatsioonide õigsust.
- 2.2.7 Tsisternide ja hopperite hooldamise ja kasutamisega (ettevalmistus, ülevaatus, remont, pealelaadimine, tühjendamine) seotud töid tohivad teostada kliendi töötajad, kes tunnevad tsisternide ehitust (sh paagi, peale- ja mahalaadimisseadmete, sisselaske-kaitseklapi konstruktsioone), tehnoloogiliste operatsioonide teostamise korda ja ohutustehnika reegleid veetavate kaupadega töötamisel ning kes on atesteeritud Operail OÜ poolt.

2.3 Automatiseeritud andmetöötlus

- 2.3.1 Operail OÜ on ühenduses rahvusvaheliste raudtee-ettevõtete vaheliste automatiseeritud infosüsteemidega. Klientidele luuakse ühendus nende süsteemidega läbi Operail OÜ infosüsteemi.
- 2.3.2 Andmevahetuseks Operail OÜ-ga peab klient taotlema juurdepääsu klientide infosüsteemile ER-Arve aadressil <https://operail.com/er-arve/>. Juurdepääs võimaldatakse kliendi avalduse alusel. Juurdepääsu taotlusega aktsepteerib klient ER-Arve kasutamise tingimusi. Töö infosüsteemiga on reguleeritud vastavalt Digitaalse andmevahetuse korrale (vt Lisa 1 p 52), ER-Arve kasutamise eeskirjale ja kasutusjuhendile.
- 2.3.3 Operail OÜ ja rahvusvaheliste automatiseeritud infosüsteemide poolt kasutatavad kaupade harmoniseeritud nomenklatuur (KHN), ühtne tariifi-statistiline kaupade nomenklatuur (ETSNG) ning raudteetsisternide kaliibritabelid tehakse kliendile kättesaadavaks (vt Lisa 1 p 22, 29, 30).

2.4 Vedude korraldamine

- 2.4.1 Kaupade vedu raudteel teostatakse Operail OÜ poolt kinnitatud veoplaani tellimuse alusel.
- 2.4.2 Kaupade veo planeerimise kord määratakse kindlaks eeskirjadega (vt Lisa 1 p 42).
- 2.4.3 Operail OÜ kontrollib esitatud veoplaani tellimusi, sh lisatud dokumente, teatades esitajale, kas rahuldab need või jätab rahuldamata.
- 2.4.4 Kauba saatmiseks esitab klient Operail OÜ-le kooskõlastamiseks järgmise kuu veoplaani tellimuse kas tarkvara ER-Arve või e-kirja vahendusel (vt blanketid Lisa 1 p 59 ja 60). Veoplaani tellimus esitatakse kaubaveol kohalikus ühenduses ning ühenduses SRÜ ja Balti riikidega hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks; ühenduses muude riikidega hiljemalt 20 ööpäeva enne vastava kuu algust. Täiendava (pärast 15. kuupäeva ning jooksva kuul esitatud) veoplaani tellimuse vaatab Operail OÜ läbi 5 tööpäeva jooksul.

- 2.4.5 Kaubasaajana esitab klient Operail OÜ-le iga kuu 20. kuupäevaks avalduse kauba vastuvõtu kinnitamiseks järgmisel kuul tema aadressil saabuvate kaupade vastuvõtmise kohta ja kauba päritolu tõendavad dokumendid. Kui klient ei ole Mitteavaliku raudtee valdajaks, peab saabuvate kaupade vastuvõtmise kinnitus sisaldama Mitteavaliku raudtee valdaja kirjalikku nõusolekut.
- 2.4.6 Kuu veoplaani täitmiseks esitab klient või tema poolt selleks volitatud isik Operail OÜ-le ER-Arve vahendusel vagunite tellimuse hiljemalt laadimisele eelneva tööpäeva kella 12.00-ks. Tellitud vagunitest äraütlemisest või tellimuse muutmisest teatab klient või tema poolt selleks volitatud isik Operail OÜ ER-Arve vahendusel esimesel võimalusel, kuid vähemalt 24 h enne soovitud laadimisaega. Juhul, kui ER-Arvet kasutada ei ole võimalik, kontakteerub klient või tema poolt selleks volitatud isik tellimuse esitamise/muutmise instruksioonide saamiseks Operail OÜ vagunilistikuga.
- 2.4.7 Poolte vaheline vagunite tehniline üleandmine ja vastuvõtmine ning vagunite korrashoiu ja säilivuse tagamine toimub Veoeskirja punktis 2.18 toodud eeskirjade alusel.
- 2.4.8 Enne kauba üleandmist veoks esitab klient Operail OÜ-le nõuetekohaselt vormistatud saatekirja. Kliendi esindaja esitab oma isikut ja volitusi tõendavad dokumendid. Operail OÜ kontrollib esitatud dokumente, jagab kliendile vajalikud juhised kauba ettevalmistamiseks ja annab ette vagunid. Klient korraldab kauba vagunitesse laadimise ja kinnitamise ning vagunite ja konteinerite plommimise (vajadusel lukustamise ja plommimise plommsulguritega).
- 2.4.9 Vajalikud markeeringud ning muud toimingud teostatakse, arvestades antud kauba jaoks kehtestatud veotingimusi, enne kauba veoks vastuvõtmist.
- 2.4.10 Kaubaga kaasas käivad muud dokumendid, sealhulgas tollideklaratsioonid jm tolliprotseduuri kohaldamiseks vajalikud dokumendid lisab klient saatekirjale. Operail OÜ ei vastuta nõutavate andmete olemasolu ja õigsuse eest eelnimetatud dokumentides. Andmete puudumise või mittevastavuse tõttu tekkinud kahju hüvitab klient. Operail OÜ-l on õigus keelduda kauba veoks vastuvõtmisest juhul, kui vajalikud dokumendid puuduvad või need ei ole vormistatud nõuetekohaselt.
- 2.4.11 Veoleping loetakse sõlmituks Operail OÜ poolt kauba vedamiseks vastuvõtmise hetkest, mida tõendab kauba veoks vastu võtnud jaama kalendertempli jäljend saatekirjal või analoogiline märgede elektroonilisel saatekirjal.
- 2.4.12 Kauba ja vagunite kättesaamiseks esitab Kaubasaaja esindaja oma isikut ja volitusi tõendavad dokumendid. Kaupa ei väljastata enne kliendi esindaja isiku ja tema volituste kindlakstegemist.
- 2.4.13 Klient võib vagunite laadimise ja tühjendamise ning manööveritöö korraldamise kohustuse täitmise teha ülesandeks kolmandatele isikutele, jäädes seejuures Operail OÜ ees vastutavaks.
- 2.4.14 Kliendi poolt esitatud kirjaliku taotluse alusel või väljastamistakistuse korral jäetakse temale adresseeritud kaubaga vagunid seisma enne sihtjaama saabumist vastavalt AS-is Eesti Raudtee ja Operail OÜ-s kehtivale rongide ja veoste seismajätmise ja edasisaatmise korrale (vt Lisa 1 p 51). Veo- või väljastamistakistuseks loetakse ka kauba päritolu dokumentide esitamata jätmist või mittenõuetekohast esitamist. Otsuse, kas päritoludokument on Veoeskirja nõuetele vastav, teeb vedaja.
- 2.4.15 Kui sihtjaamas, teistes jaamades või liikluses olevaid kliendile adresseeritud vaguneid on AS-i Eesti Raudtee teedele ja/või kliendi poolt laadimistöodeks kasutatavale raudteefrastruktuurile kogunenud üle kolmekordse keskmise ööpäevase laadimise normi, on Operail OÜ-l õigus peatada kliendile laadimiseks vagunite etteandmine ja kaupade laadimine. Laadimistöode peatamisest teatatakse kliendile 24 tundi ette.

- 2.4.16 Veol naaberriiki transiitteede osavõtuta maksab veomaksed Eesti territooriumi eest saatja lähtejaamas, veomaksed sihtraudtee eest maksab saaja sihtjaamas. Veol transiitteede osavõtuga on vaja eelnevalt sõlmida leping(ud) ekspedeerija(te)ga, kelle kaudu ettevõtte maksab veomaksed transiitteede eest.
- 2.4.17 Eestist saadetava ja Venemaa või Valgevene piiri ületava kauba tollivormistamisega seotud maksed nõutakse sisse kooskõlas Venemaa ja Valgevene tolliseadusandlusega ning Operail OÜ kehtiva korra alusel AS-i Eesti Raudtee lähtejaamade kaudu (vt Lisa 1 p [53](#), [55](#), [48](#), [61](#)).

2.5 Kauba veoks vastuvõtmine

- 2.5.1 Kaubad võetakse kliendilt veoks vastu kooskõlas käesoleva veoeeskirja, tolli- ja teiste antud kauba vedu reguleerivate eeskirjadega.

2.6 Kauba väljastamine

- 2.6.1 Operail OÜ annab kauba ja saatedokumendid sihtjaamas üle kliendile. Kliendil ei ole õigust kauba vastuvõtmisest keelduda, v.a [SMGS 2. jao artiklis 26](#) toodud juhul.

2.7 Vagunite ja konteinerite plommimine

- 2.7.1 Rahvusvahelises ühenduses saadetavate vagunite ja konteinerite plommimise kord on toodud [SMGSi 1. jaos artiklis 20](#), [SMGSi Lisa 1 jaos 3 p. 10](#) ning [SMGSi Lisas 1 jaos 3 p. 11](#).

2.7.2 Tinaplommid

- 2.7.2.1 Kui vaguni, konteineri plommib saatja, siis peavad plommidel olema järgmised selged tähised:

- lähtejaama nimetus (vajadusel nimelühend) ja lähtraudtee nimelühend (EVR);
- kontrollmärk;
- saatja lühendnimetus.

- 2.7.2.2 Kui vagunid, konteinerid plommib Operail OÜ või AS Eesti Raudtee, peavad tinaplommidel olema samad tähised, v.a saatja lühendnimetus.

- 2.7.2.3 Plommi kontrollmärk peab koosnema ühest tähest ja kolmest numbrist. Kui vagunile pannakse mitu plommi, siis peab igaühel olema sama kontrollmärk.

- 2.7.2.4 Kõigil ühe ööpäeva jooksul ühe kliendi poolt veoks esitatavatel vagunitel peavad plommide kontrollmärgid erinema teiste vagunite plommide kontrollmärkidest.

2.7.3 Plommsulgurid

- 2.7.3.1 Kaupade loetelu, mille saatmisel AS Eesti Raudtee lähtejaamadest rahvusvahelises ja kohalikus ühenduses tuleb vagunid ja konteinerid plommida tingimata teatud tüüpi plommsulguritega, kehtestab Operail OÜ (vt Lisa 1 p [67](#)).

- 2.7.3.2 Plommsulgurid peavad vastama dokumendile „[Eeskirjad plommsulgurite kasutamiseks kaubaveol vagunites ja konteinerites SRÜ ja Balti riikide raudteeliinidel](#)“ (vt Lisa 1 p [34](#)).

- 2.7.3.3 Iga konkreetse plommsulguri tüübi kasutamine vagunite ja konteinerite plommimiseks lubatakse ja kehtestatakse Operail OÜ poolt dokumendis „[Kasutamiseks lubatud plommsulgurite tüübid](#)“ (vt Lisa 1 p [63](#)). On keelatud kasutada plommsulgureid, millel puudub Operail OÜ heakskiit.

- 2.7.3.4 Kui vagunile või konteinerile pannakse mitu plommsulgurit, siis peab igaühel olema erinev kontrollmärk.

2.8 Saatekirjade täitmine

2.8.1 Rahvusvahelised veod vormistatakse SMGS saatekirjaga. SMGS saatekirja vorm ja selle täitmise kord on toodud SMGSi 2. jao artiklis 15, SMGSi Lisa 1 jao 2 p 7, 8, 9 ja SMGSi Lisa 1 Lisas 1, SMGSi Lisa 1 Lisas 2, SMGS Lisa 1 Lisas 3.

2.8.2 Riigisisesed veod vormistatakse kohaliku veo saatekirjaga (KS) või elektroonilise kohaliku veo saatekirjaga (E-KS). KS ja E-KS saatekirjade vorm ja nende täitmise kord kehtestatakse Operail OÜ poolt dokumendiga „Digitaalse andmevahetuse kord“ (vt Lisa 1 p 52).

2.9 Deklareeritud väärtusega kaupade vedu

2.9.1 Kaubasaatja võib avaldada saatekirjas kauba väärtuse ka juhul, kui eeskirjades ei ole kehtestatud kohustuslikku kauba väärtuse avaldamise nõuet (vt SMGS artikkel 17).

2.10 Loomuliku kao normid

2.10.1 Puudujäägiks ei loeta kaubakoguse vähenemist erinevate kaubaliikide loomulike omaduste tõttu (vt SMGS 2. jao artikkel 43).

2.11 Vedudega kaasnevad arveldused

2.11.1 Kaubavedudega seotud teenustasude ja lisamaksete arvestust peetakse kaubavedude infosüsteemis KVIS ja raamatupidamise infosüsteemis Microsoft Dynamics 365. Muude tasude üle peetakse arvestust raamatupidamise infosüsteemis.

2.11.2 Veoteenuse osutamise kuupäevaks on saabuva kauba puhul veose sihtjaama saabumise kuupäev ja väljuva kauba puhul selle veoks vastuvõtmise kuupäev. Veotasu arvestatakse Operail OÜ tasumäärade järgi, mis kehtisid veolepingu sõlmimise hetkel.

2.11.3 Etteandmise ja/või äratoomise, manöövritöö, valve, vagunite kasutamise ja jaamatee laadimiseks kasutamise teenustel on teenuse osutamise kuupäevaks alusdokumendi sulgemise kuupäev. Veeremi jaamateel seismise teenuse osutamise kuupäevaks on kliendile vagunite üleandmise kuupäev. Muude lisateenuste osas on teenuse osutamise kuupäevaks alusdokumendi kuupäev.

2.11.4 Veomaksud määratakse käesolevas Veeoeskirjas sätestatud korras. Veoga kaasnevate kulude, mis ei kuulu veoteenuse ega lisateenuste hinna sisse, hüvitamine toimub vastavate kuludokumentide ja Operail OÜ arve alusel.

2.11.5 Arved osutatud teenuste eest esitatakse kliendiportaali ER-arve kaudu või e-posti teel.

2.11.6 Arvete maksetähtaeg on 3 kalendripäeva, kui pooled ei ole teisiti kokku leppinud. Arve summa tuleb tasuda hiljemalt maksetähtaja viimasel päeval, maksetähtaeg ei pikene pühade ega muude puhkepäevade võrra. Arve tasumise päevaks loetakse arvel märgitud summa laekumist.

2.11.7 Arved tasutakse pangaülekandega ühe arve kaupa märkides maksekorraldusele vastavas lahtrisse viitenumbri, pangaülekande kulud kannab maksja.

2.11.8 Kaubaveomaksetele lisandub käibemaks.

2.11.9 Arvega mittenõustumisel on kliendil õigus esitada taotlus osutatud teenuste ja tasuarvestuse kontrolliks, milles peavad sisalduma faktilised asjaolud, põhjendused ja viited veeoeskirja sättele, mida on rikutud, avaldusele peavad olema lisatud vajalikud tõendid. Taotluse esitamine ei vabasta klienti arve tähtaegse ja täieliku tasumise kohustusest.

2.11.10 Operail OÜ-l on õigus kliendi nõusolekuta loovutada võlgnetavate kaubaveomaksete nõudeõigus kolmandatele isikutele ning kliendi on kohustus hüvitada sissenõudmisega kaasnevad kulud.

- 2.11.11 Klient võib oma maksevõla kolmandale isikule üle kanda ainult Operail OÜ eelneval kirjalikul nõusolekul, lisaks võib võlg kolmandale isikule üle minna selle isiku ja Operail OÜ vahel sõlmitud kokkuleppe alusel.
- 2.11.12 Kaubaveomaksete tasumisega viivitamisel on Operail OÜ-l õigus nõuda ja kliendil kohustus tasuda viivist 0,1 % tähtaegselt tasumata summalt päevas.
- 2.11.13 Kui lisaks põhivõlgnevusele on kliendil tekkinud ka viivise või leppetrahvi tasumise ja/või kahju hüvitamise kohustus, on klient kohustatud tasuma esimesena viivise, leppetrahvi ja kahjuhüvitise ning seejärel põhivõlgnevuse arved. Vastavas järjekorras arvestatakse tasutuks ka kliendilt laekunud summad ning ei oma tähendust kliendi poolt maksekorraldusele märgitud selgitus (või viitenumber), millise rahalise kohustuse katteks on konkreetne summa makstud.

2.12 Mitteavaliku raudtee¹ kasutamine

2.12.1 *Mitteavalike raudteede kasutamise üldtingimused*

- 2.12.1.1 Mitteavalik raudtee kuulub mitteavaliku raudtee valdajale. Isikuid (nii mitteavaliku raudtee valdaja ise kui ka kolmandad isikud), kes kasutavad Mitteavalikku raudteed raudtee kaubaveoga seotud operatsioonideks, nimetatakse edaspidi mitteavalike raudteede kasutajateks. Mitteavaliku raudtee valdaja võib mitteavalikku raudteed majandada, kui tal on vastav tegutsemise ohutustunnistus, kaubaveoga mitteavalikul raudteel võib tegelda isik, kellel on tegutsemise ohutustunnistus või Raudteeseaduse § 27 (vt Lisa 1 p 7) kohane ühtne ohutustunnistus.
- 2.12.1.2 Mitteavaliku raudtee, mida soovitakse kasutada kaubaveoks, kohta koostatakse selle omaniku või valdaja poolt liiklusohutuse tagamise ja manöövr töö korraldamise juhend (edaspidi: juhend) tulenevalt AS-i Eesti Raudtee tegevuseeskirja Lisas nr 85, Juhendi „Raudteefrastruktuuride vahelise piiri ületamise kord ning manöövr töö tegemine ja liiklusohutuse tagamine teise isiku valduses oleval raudteel“ koostamise, kooskõlastamise ja kinnitamise kord, sätestatud korrast (vt Lisa 1 p 50). Juhend ei kohusta kedagi vagunite etteandmiseks-äraviimiseks mitteavalikule raudteele/raudteelt. Nende toimingute korraldamiseks sõlmivad mitteavaliku raudtee omanik või valdaja ja raudteeveo-ettevõtja vastava lepingu.
- 2.12.1.3 Mitteavaliku raudtee valdaja, kes soovib sõlmida Operail OÜ-ga teenuste osutamise lepingu mitteavaliku raudtee teenindamiseks, pöördub vastava sooviavaldusega Operail OÜ poole. Lepingu sõlmimise sooviavalduse esitamise eelduseks on Raudteeseaduses sätestatud nõuete täitmine mitteavaliku raudtee omaniku või valdaja poolt ning veoeskirjas nimetatud juhendi olemasolu.
- 2.12.1.4 Operail OÜ võib Mitteavaliku raudtee omaniku või valdaja (või tema poolt volitatud isiku) nõusolekul kasutada Mitteavalikku raudteed, sealjuures manöövr tööks ja vagunite paigutamiseks poolte vahel kokku lepitud tingimustel. Mitteavaliku raudtee valdajad või raudteefrastruktuuri majandamise eest vastutavad isikud tagavad teede ja platside valgustuse, pöörangute toimimise ja Mitteavaliku raudtee ülesõidukohtade (sh tehniliste ülesõitide) lumest puhastamise, gabariitide vabaoleku ning mistahes muude kohustuste täitmise raudteefrastruktuuril, mis on vajalik Mitteavalikul raudteel liikluse korraldamiseks ja ohutuse tagamiseks.

2.12.2 *Teenused mitteavalikul raudteel*

¹ Varasemates Veoeskirja redaktsioonides kasutati nimetust Harutee

- 2.12.2.1 Mitteavalikul raudteel teenuste osutamiseks sõlmitakse manöövritöö teostamise leping (edaspidi manöövritöö teostamise leping), kui mitteavaliku raudtee omanik või valdaja soovib teenuseid Operail OÜ-lt.
- 2.12.2.2 Manöövritöölepinguga kehtestatakse vagunite etteandmise-äratoomise ja manöövritöö kord, samuti poolte õigused, kohustused ja vastutus veeremi ning veoste korras- ja alalhoiu eest.
- 2.12.2.3 Mitteavaliku raudtee omanikult või valdajalt eeldab Operail OÜ kõigi Raudteeseaduses (vt Lisa 1 p 7) sätestatud nõuete täitmist, iseäranis kohustuse täitmist lubada ühendust oma raudteefrastruktuuriga ning tagada raudteeveeremi läbilaskmise mööda oma raudteed sellega liituvale kolmanda isiku raudteele.
- 2.12.2.4 Koos manöövritöö teostamise lepingu sõlmimise taotlusega esitab Mitteavaliku raudtee valdaja Operail OÜ-le siinses Veeoeskirjas nimetatud juhendi, kehtiva vastutuskindlustuse poliisi ja ohutustunnistuse.
- 2.12.2.5 Operail OÜ tugineb juhendis toodud informatsiooni ja tehniliste tingimuste õigsusele ilma neid ise üle kontrollimata, ebaõigest informatsioonist või tingimustest tulenevate tagajärgede eest vastutab Mitteavaliku raudtee omanik või valdaja.
- 2.12.2.6 Operail OÜ võib keelduda manöövritöö teostamise lepingu sõlmimisest, kui teenuse osutamine ei ole tehniliselt või majanduslikust kaalutlusest lähtuvalt võimalik või kui pooled ei saa tingimustes kokkuleppele. Ehitusjärgus oleval mitteavalikul raudteel võib manöövritööid teostada lepingu alusel, mis sõlmitakse Mitteavaliku raudtee ehitajaga või ettevõtjaga, kellele Mitteavalikku raudteed ehitatakse (tellija). Antud leping võib olla sõlmitud juhul, kui on olemas TTJA asjakohane otsus, millega on lubatud vagunite etteandmine sellele raudteele, ning juhend või tehnoloogia, mis määrab raudteeveeremi liikluskorra ehitataval raudteel.
- 2.12.2.7 Kaubavagunite vigastuse korral Mitteavalikul raudteel vormistatakse vastav akt (vt Lisa 1 p 64), mis kirjutatakse alla Operail OÜ volitatud esindaja ja Mitteavaliku raudtee omaniku või valdaja (või tema poolt volitatud kasutaja) esindaja poolt.

2.13 Vagunite etteandmise/äratoomise korraldamine

- 2.13.1 Mitteavaliku raudtee teenindamisel valdaja või kliendi veduriga, mis sõidab välja AS-i Eesti Raudtee kaubajaama, Operail OÜ ei osale. Veoleping lõpetatakse saatekirjale märgitud sihtjaamas ning kliendile üleandmiseks paigutatakse vagunid jaama selleks otstarbeks määratud üleande- või väljapanekuteedele. Muud kauba ja raudteeveeremi üleandetoimingud teostatakse vastavas jaamas. Edasine vagunite vedu Mitteavalikule raudteele, paigutamine laadimis-tühjendamiskohtadele ja tagastamine jaama toimub Mitteavaliku raudtee omaniku, valdaja või kolmanda isiku veduriga.
- 2.13.2 Mitteavaliku raudtee teenindamisel Operail OÜ veduriga antakse vagunid ette manöövritöö teostamise lepinguga kokkulepitud teedele ja tuakse sealt ka ära. Muud kauba ja raudteeveeremi üleandetoimingud teostatakse samuti vastavalt eelnimetatud lepingule.
- 2.13.3 Kauba ja raudteeveeremi üleandmine kliendile kinnitatakse poolte esindajate allkirjadega või elektroonse märkega üleandedokumentidel. Kui üleandetoimingud teostatakse jaamas, teatab Operail OÜ kliendile vaikumisi vähemalt 2 tundi ette kauba ja veeremi valmisolekust üleande toiminguteks.

- 2.13.4 Raudteeveeremi etteandmisest Mitteavalikule raudteele teatab Operail OÜ Mitteavaliku raudtee omanikule, valdajale või kliendile (st kaubasaajale, -saatjale) mitte vähem kui 2 tundi ette. Kui ei ole teisiti kokkulepitud, edastatakse teateid ööpäevaringselt sidevahendite või elektroonilise andmevahetuse teel. Mitteavaliku raudtee omaniku, valdaja ja klientide korraldada on sellise teabe vastuvõtmine ja omapoolsete toimingute teostamine, sh oma esindajate määramine, kes on vastutavad teadete vastuvõtmise eest. Selguse huvides tuleb Operail OÜ-le kirjalikult või muus taasesitatavas vormis teatada esindajate nimed ja telefoninumbrid.
- 2.13.5 Vagunite, milliseid pärast tühjendamist kasutatakse taas laadimiseks (st nn topelt operatsioonid, kus ühe kliendi poolt tühjendatud vagun laaditakse sama või teise kliendi poolt), laadimise alla andmisel eraldi teatamist ei nõuta.
- 2.13.6 Vagunite etteandmise ajast teadete andmise kord kinnitatakse Operail OÜ poolt vastavates dokumentides (vt Lisa 1 p 57 ja 58).

2.14 Kaupade kohaletoomise tähtaeg

- 2.14.1 Veolepingu täitmise tähtaeg lepitakse kokku vedaja ja kliendi vahel iga veo puhul eraldi.
- 2.14.2 Tolli- või muude eeskirjade täitmine võib pikendada ja muuta veolepingu täitmise tähtaega.

2.15 Veolepingu muutmine ja kaupade ümberadresseerimine

- 2.15.1 Kliendi tellimusel muudab Operail OÜ veolepingut (s.o kaubasaaja või sihtjaama muutmine). Veolepingu muutmine tollitransiidveol oleva kaubal on lubatud üksnes tolliasutuse eelneval kooskõlastusel.
- 2.15.2 Veolepingu muutmine rahvusvahelisel kaubaveol on reguleeritud SMGS 2. ja artikliga 25 ja SMGSi Lisa 1 jao 6 p 34.
- 2.15.3 Veolepingu muutmise vormistamine toimub Operail OÜ kehtestatud korras (vt Lisa 1 p 65).
- 2.15.4 Veolepingu muutmine on tasuline.

2.16 Kaubavagunite ja jaamateede kasutusaja ja -tasu arvestamine

- 2.16.1 Kaubavagunite, AS-i Eesti Raudtee jaamateede kasutusaja ja -tasu ning valveteenuse aja ja tasu arvestamise kord kehtestatakse Operail OÜ poolt (vt Lisa 1 p 57 ja 58).
- 2.16.2 Kliendil on õigus kasutada inventarpargi vagunit tasuta 12 (kaksteist) tundi alates Operail OÜ-le üleandmiseks valmisoleku hetkest.
- 2.16.3 Vaguni kasutustasu arvestamisel nimetatud tasuta aega ja Operail OÜ süül üleandmisel aset leidnud viivitust kasutusaja hulka ei arvata.
- 2.16.4 Juhul, kui vaguni laadimine ja/või tühjendamine leiavad aset jaamateedel, on kliendil õigus kasutada tasuta jaamateed 12 (kaksteist) tundi alates Operail OÜ üleandmiseks valmisoleku hetkest.
- 2.16.5 Operail OÜ Veoeskirjas sätestatud juhtudel (sh peamiselt kliendi soovil) ja dokumendis „Rongide seismajätmise ja edasisaatmise kord“ (vt Lisa 1 p 51) sätestatud juhtudel võib vaguneid jätta enne sihtjaama seisma, kui tolli- või muud eeskirjad ei sätesta teisiti. Vagunite seisma jätmise kliendi soovil või asjaolude tõttu, mille eest klient vastutab või milliste esinemise riski ta kannab, on tasuline.

2.17 Aktide koostamine

- 2.17.1 Info säilitamiseks veol aset leidnud sündmuste või tuvastatud asjaolude kohta koostab Operail OÜ nõuetekohaseid akte (sh kommertsaktid, üldvormi aktid) eeskirjades sätestatud juhtudel ja korras.

2.18 Kaupade laadimise ja kinnitamise tehnilised tingimused

2.18.1 Kaupade laadimisel ja kinnitamisel ning mahalaadimisel (tühjendamisel) juhendatakse kohaldatavatest eeskirjadest: SMGS Lisa 3, Lisa 1 p 39, 36, 24, 66.

2.19 Vagunite kommertsülevaatus

2.19.1 Vagunite kommertsülevaatus seisneb nende välises ülevaatamises, kusjuures põhitähelepanu pööratakse:

- plommide (plommsulgurite) ja nendel olevate jäljendite olemasolule vastavalt saatekirja (vagunilehe) andmetele;
- kauba kaotsimineku, vigastuste ja varguse jälgede puudumisele.

2.19.2 Kui laaditud vagunite kliendile üleandmisel avastatakse kommertskorratasi, siis koostatakse SMGS artikli 29 alusel kommertsakt.

2.19.3 Laadimiseks antava tühja vaguni kommertskölblikkuse (sh nt vaguni sobivuse soovitud kauba laadimiseks, eelneva kauba jääkide puudumise, vaguniosade terviklikkuse jmt) teeb kindlaks klient, sh tagastab ta kommertsseisukohast sobimatu vaguni.

2.19.4 Vagunite vastuvõtmisel kliendilt kontrollitakse välise ülevaatusel teel ning tingimused, et kontrollimine ei kujuta ohtu selle teostajale:

- vaguni kere kommertskorrasolekut, vaguni luukide ja uste suletust, kauba veolventileerimisega – luukide kinnituse õigsust;
- plommide (plommsulgurite) olemasolu, nende korrasolekut ja vastavust;
- kaupade paigaldamise ja kinnitamise õigsust lahtisel veeremil, kauba kaotsimineku ning kauba või pakendi nähtavate vigastuste puudumist. Kui kraana, ekskavaator vm mehhanism pöörlevate osadega on paigaldatud lahtisele veeremile, siis kontrollib paigaldamise ja kinnitamise vastavust tehnilistele tingimustele Operail OÜ töötaja, kes on atesteeritud laadimisskeemide alusel veetavate kaupade veoks vastuvõtmiseks;
- autode, traktorite jm masinate ettevalmistust veoks (sh kas kergesti purunevad osad on kaitstud, kergesti ära võetavad osad on maha võetud ja pakitud), plommide olemasolu kabiinidel, kapottidel ja pakiruumidel, plommide korrasolekut, kohtade arvu vastavalt saatekirjal näidatud andmetele, transpordimarkeeringu olemasolu jne;
- vaguni numbri vastavust saatekirjal näidatule, samuti saatekirjal näidatud kauba kaalu vastavust vaguni kandevõimele;
- tühja vaguni puhastamist kauba jääkidest ja prahist, kinnitusvahendite (rekvisiitide) ning plommide (plommsulgurite) mahavõtmist ja kriidimärgistuse eemaldamist, platvormide äärelaudade kinnitamist, vagunite uste ja luukide sulgemist, tsisternide, punkerpoolvagunite ja hopperite määratud pealispindade puhastamist, tsisternide tühjendusseadmete ja ülemiste luukide kaante ja sulgurite sulgemist, punkerpoolvagunite punkrite kinnitamist konkshaaratsitega;
- teisi tegureid, mis on ette nähtud rongide ja vagunite kommertsülevaatusel eeskirja (vt Lisa 1 p 21) või teiste käesoleva Veoeskirja lisades toodud dokumentidega.

2.19.5 Kui vagunite vastuvõtmisel esineb puudusi (nt käesoleva Veoeskirja p 2.19.4 toodud nn kommertskorratasi), koostab Operail OÜ üldvormi akti, kus näidatakse kommertskorratusega vaguni number, selle korratuse kirjeldus. Vagunit ei võeta kliendilt vastu kuni kommertskorratuse kõrvaldamiseni.

3 ERINEVATE KAUBALIIKIDE VEOTINGIMUSED

3.1 Teravilja ja muude kaupade vedu hulgi² (lahtiselt/puistena)

- 3.1.1 Hulgi (lahtiselt/puistena) veetakse kaupu, mis kujutavad endast teatava sõredusega (puistuvusega) fraktsiooniliste koostisosade ühtlast massi. Hulgi (lahtiselt/puistena) veetavate kaupade loetelu nimekirja koos veoks lubatud vagunitüüpidega kinnitab Operail OÜ (vt Lisa 1 p 68).
- 3.1.2 Jahu veetakse hulgi (lahtiselt/puistena) erilistes jahuveo-vagunites, mis on varustatud õhustussüsteemiga. Hulgi (lahtiselt/puistena) veetavad viljakaubad (rukis, nisu, kaer, oder, tatar, hirss, sorgo, mais, kaunviljad, riis, õlitaime seemned, hiirehernes, terajäätmed), kliid ja jahutööstuse jäätmed veetakse teravilja hopperites.
- 3.1.3 Päevalilleseemned niiskusega kuni 8%, muude õlitaime seemned niiskusega kuni 10%, muud viljakaubad niiskusega kuni 16% veetakse üldtingimustel. Suurema niiskusega ülalmainitud kaubad veetakse Põllumajandus- ja Toiduameti poolt määratud ja Operail OÜ-ga kooskõlastatud tingimustel.
- 3.1.4 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu toimub vastavalt fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade veo korrale (vt käesoleva Veeoeskirja p 3.12). Teraviljahoppereid tuleb pesta pärast mitteviljakaupade mahalaadimist. Vaguni pesemise korral kaubasaaja poolt esitab ta Operail OÜ-le vastava kinnituse vaguni pesemise kohta.
- 3.1.5 Sademete eest kaitsmist nõudvaid ja pudenevaid kaupu (nt tsement, lubi, mineraalväetised, apatiit, kips, kriit) veetakse tsemendi-, väetise-, apatiidihopperites ja spetsiaalsetes kinnistes vagunites. Sademete eest kaitsmist mittenõudvaid kaupu (nt maak, süsi, liiv, killustik, kruus, turvas, räbu) veetakse lahtisel veeremil ja spetsiaalsetes vagunites. Nimetatud kaupade vedu kinnise põhjaga poolvagunites lubatakse ainult vagunikalluti või muude mehhaniseeritud mahalaadimisvahendite olemasolul kaubasaajal.
- 3.1.6 Hulgi (lahtiselt/puistena) kauba veol kinnise põhjaga poolvagunites kannab kaubasaatja saatekirja lahtrisse „Saatja märkused” märke: „Vedu kinnise põhjaga poolvagnis on saajaga kooskõlastatud. Mahalaadimise seadmed on olemas”.
- 3.1.7 Hulgi (lahtiselt/puistena) kauba veol kannab kaubasaatja saatekirja lahtrisse „Kohtade arv” alljärgneva märke: „Hulgi (lahtiselt/puistena)”.
- 3.1.8 Enne hulgi (lahtiselt/puistena või kuhjas) veoks ette nähtud kauba pealeladimist võtab kaubasaatja meetmed vaguni konstruktsioonipilude lappimiseks kauba teekonnal rööbasteedele mahajooksmise ja keskkonnareostuse vältimise eesmärgil.
- 3.1.9 Kaupade nimekirja, mille mahalaadimise järel on vaguni pesemine kohustuslik sõltumata sellest, kas kaup oli taaras või mitte (v.a klaaspudelid) ning kas kohtade arv oli määratud või mitte, kinnitab Operail OÜ (vt Lisa 1 p 69).

3.2 Lahtisel veeremil kaupade vedu

- 3.2.1 Lahtisel veeremil vedada lubatud kaupade loetelu kinnitatakse Operail OÜ poolt. Kaupu, mida antud loetelus nimetatud pole, võidakse lubada vedada lahtisel veeremil eritingimustel. Lahtisel veeremil vedada lubatavad ohtlikud kaubad ja nende veotingimused kehtestatakse ohtlike kaupade veeoeskirjaga (vt SMGS 1. jao artikkel 9; SMGS Lisa 2).
- 3.2.2 Kaubasaatja valib lahtise veeremi liigi sõltuvalt veetavast kaubast, peale- ja mahalaadimise tingimustest ning laadimisseadmete ja -mehhanismide olemasolust.

² Hulgi/lahtiselt/puistena – inglise keeles *in bulk*, vene keeles *навалом/насыпью*

- 3.2.3 Kauba pakendamise vajadusel kasutatakse sõltuvalt kauba omadustest transporditaarat, mis vastab standarditele või taarale ja pakendile esitatavaid nõudeid sisaldavatele tehnilistele tingimustele. Paberist, pärgamiinist ja muust kergesti süttivast materjalist pakendis kaupade vedu lahtisel veeremil ei ole lubatud.
- 3.2.4 Loetelus toodud peenfraktsioone sisaldavate kaupade lahtisel veeremil vedamise võimalikkuse määrab kaubasaatja (vt lahtisel veeremil vedada lubatud kaupade loetelu Lisa 1 p 70).
- 3.2.5 Enne peenfraktsioone sisaldavate kaupade laadimist peab kaubasaatja veenduma selles, et esitatava kauba vedu antud veeremil ei põhjusta kauba kadu ega raudtee ja keskkonna reostust. Kui platvormi või vagunikere korrasolekul on kauba kadu võimalik konstruktsioonipilude kaudu, siis võtab kaubasaatja lisameetmed kauba säilivuse tagamiseks.
- 3.2.6 Peenfraktsioone sisaldavate kaupade lahtisele veeremile laadimisel on kaubasaatja kohustatud võtma kasutusele meetmed kauba liikumisel peenosakeste ja laadimisel üle vaguni poortide („mütsiga“) ulatuva kauba pudenemise vältimiseks. Ülalmärgitud meetmed töötab kaubasaatja välja iga kaubaliigi kohta. Kauba pind peab olema tasandatud ja tihendatud vastavalt kauba laadimise ja kinnitamise tehnilistele tingimustele. Seejuures peab „mütsil“ olema ristlõikes trapetsi kuju. Pärast kauba tihendamist ei tohi „mütsi“ alus olla poolvaguni kere ülemisest vöötalast kõrgem.
- 3.2.7 Mineraalsete ehitusmaterjalide laadimise korral üle poolvaguni poortide peab kauba „mütsi“ alus olema poortide kõrgusest vähemalt 50 mm madalam.
- 3.2.8 Lahtisel veeremil kauba vedu reglementeerivad veel SMGS Lisa 1 jagu IV p 14, SMGS Lisa 1 jagu IV p 16, SMGS Lisa 1 jagu IV p 17, SMGS Lisa 3 „Kaupade paigaldamise ja kinnitamise tehnilised tingimused“.

3.3 Kaupade vedu saatja/saaja saaturite saatel

- 3.3.1 Saatja/saaja saaturite saatel rahvusvahelises ühenduses kaupade veo eeskiri on toodud SMGSi Lisa 1 jao IV p 12.

3.4 Väikesaadetiste vedu

- 3.4.1 Väikesaadetiste vedu ei teostata.

3.5 Konteinerkaupade ja konteinerite vedu

- 3.5.1 Konteinerites kaupade rahvusvahelises ühenduses vedamise eeskiri on toodud SMGS lisa 1 punktis 15.
- 3.5.2 Operail OÜ veab raudteeadministratsioonidele kuuluvaid (sh EVRU tähisega) konteinereid üksnes kliendiga sõlmitud eraldi kokkuleppe alusel.

3.6 Transportpakettides kaupade vedu

- 3.6.1 Transportpakettides kaupade rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on toodud SMGSi Lisa 1 jao IV p 17.

3.7 Külmutavate kaupade vedu

- 3.7.1 Külmutavate kaupade rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on toodud SMGSi Lisa 1 jao IV p 19.

3.8 Kiiresti riknevate kaupade vedu

- 3.8.1 Külmutusvagunitest kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud vastavas OSJD juhendis (vt Lisa 1 p 44).
- 3.8.2 Termosvagunitest kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud vastavas OSJD juhendis (vt Lisa 1 p 46).
- 3.8.3 Külmutusvagunitest ümberehitatud vagunitest kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud vastavas OSJD juhendis.
- 3.8.4 Külmutuskonteinerites kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud vastavas OSJD juhendis (vt Lisa 1 p 43).
- 3.8.5 Universaalkonteinerites kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud vastavas OSJD juhendis (vt Lisa 1 p 47).
- 3.8.6 Universaalsetes kinnistes vagunitest kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud SMGSi Lisa 1 jao IV p 13. Peale selle on kaubasaatjale soovituslikuks, kuid mitte kohustuslikuks täitmiseks kiiresti riknevate kaupade vedude teenindamise juhend (vt Lisa 1 p 35).
- 3.8.7 Kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega on toodud SMGSi Lisa 1 jao IV p. 13. Lisaks kehtib kiiresti riknevate kaupade veoks isotermiliste vagunitest kasutamise ja tehnilise teenindamise ning vastastikuste arvelduste kokkulepe (vt Lisa 1 p 25).

3.9 Elusloomade ja -lindude vedu

- 3.9.1 Elusloomade ja -lindude rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on leitav SMGSi Lisa 1 jao IV p 12 ning SMGSi Lisa 1 jao IV p 18.
- 3.9.2 Elusloomade ja -lindude veol täidetakse veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade veo eeskirja (vt käesoleva Veeoeskirja p 3.10).

3.10 Veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade vedu

- 3.10.1 Veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade (sh elusloomad ja -linnud) vedu kolmandast riigist Eestisse ja transiidina kolmandasse riiki toimub selleks ettenähtud piiripunktide kaudu. Eksporti on lubatud teostada kõikide rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktide kaudu. Kaupade loetelu, mis kuuluvad veterinaarkontrolli alla, kinnitab haldusala minister. Kaubaga peavad kaasas olema nõuetele vastavad sertifikaadid ja dokumendid (vt Toiduseadus, Veterinaarseadus).

3.11 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu

- 3.11.1 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu kolmandast riigist Eestisse toimub selleks ettenähtud piiripunktide kaudu (loetelu kehtestab vastava haldusala minister). Vastavalt Taimekaitseadusele toimub taimede, taimsete saaduste ja muu objekti sissevedu fütosanitaarsertifikaadi alusel või lihtsustatud korral ilma fütosanitaarsertifikaadita. Kaupade loetelu, mis nõuavad päritolu riigi fütosanitaarsertifikaati, ja kaupade loetelu, mis ei nõua fütosanitaarsertifikaati, kehtestab vastava haldusala minister. Kaupade veol Eestist kolmandatesse riikidesse peavad kaup ja saatedokumendid vastama sihtriigi nõuetele (vt Taimekaitseadus, Lisa 1 p 14).

3.12 Kaupade tollitransiidveole vormistamise kord

3.12.1 Kaupade tollivormistus toimub vastavalt Euroopa Ühenduse Tolliseadustikule ja Tolliseadustiku rakendussätetele. Kolmandatest riikidest saabuvate kaupade ja kolmandatesse riikidesse lähetatavad kaubad allutatakse tollitransiidveole, mida korraldab tolliprotseduuri pidaja (endise nimetusega printsipaal), kelleks võib olla vastavat luba omav isik. Tollitransiidvedu toimub kooskõlas ühistransiidiprotseduuri konventsiooni (vt Lisa 1 p 4) sätetega. Kaupade vedu Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, ilma väljumiseta kolmandatesse riikidesse, toimub üldjuhul ilma tollivormistuseta (vt Lisa 1 p 4, 8).

3.13 Ohtlike kaupade vedu

3.13.1 Ohtlike kaupade vedu toimub vastavuses kehtivate riiklike õigusaktidega ning rahvusvaheliste kokkulepete COTIF Lisa RID ja SMGS Lisa 2 „Ohtlike kaupade veoeeskiri” järgi. Peale selle juhendatakse dokumendist „Tsisternvagunites ja naftabituumeni veoks ette nähtud punkervagunites vedelkaupade veoeeskirjast“ (vt Lisa 1 p 23) osas, mis ei ole vastuolus SMGSiga.

3.13.2 Põhiliste ohtlike kaupade ohukaardid on toodud väljaandes „Ohukaardid“ (vt Lisa 1 p 37).

3.13.3 Klient, kelle tegevuse hulka kuulub ohtliku kauba vedu maanteed, raudteed ja siseveeteed pidi ning vedude ekspedeerimine, samuti veoga seotud ohtliku kauba pakendamine, peale- ja mahalaadimine, määrab Ohutusnõuniku. Ohutusnõunik on ettevõtja heaks tegutsev kompetentne isik, kelle ülesanne on tagada ohtliku kauba veo ohutus ja vastavus nõuetele. Ohutusnõunik peab olema läbinud ohutusnõuniku koolituskursuse ohtlike veoste valdkonnas taseme- või täienduskoolituse kogemust omavas õppeasutuses ja sooritanud eksami ning saanud sellekohase tunnistuse (vt Kemikaaliseadus § 13). Klient peab informeerima Operail OÜ-d oma ohutusnõuniku isikust.

3.13.4 Klient ja Operail OÜ koolitavad oma töötajaid, kes teostavad ohtlike kaupade klassifitseerimist, pakkimist, markeerimist, vajalike dokumentide ettevalmistamist, veoks üleandmist-vastuvõtmist, vedu, laadimist-tühjendamist või on muul viisil seotud ohtlike kaupade veoga.

3.13.5 Kliendil peavad olema vastavad vahendid ohtlike kaupade neutraliseerimiseks, kogumiseks, ümberpumpamiseks sõltuvalt veoste mahust. Samuti peab kliendil olema koolitatud personal päästetööde teostamiseks, avarii tagajärgede likvideerimiseks.

3.13.6 Klient ja Operail OÜ on kohustatud:

- registreerima ohtlike kaupade laadimise, tühjendamise ja veovahendid Euroopa Veeremi Registris (European Vehicle Register EVR);
- teostama ohtlike kaupade laadimisvahendite sertifitseerimist ja teostama nende perioodilist kontrolli;
- tagama ohtlike veoste töötlemiseks kasutatava varustuse märkimise;
- kontrolli raudteerajatiste (sh laadimisplatvormid), raudteeveeremite tehnilise korrasoleku ning raudteeliikluse ohutusega seotud töötajate ja vedurijuhtide pädevuse kontrolli teostab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

3.13.7 Ohtliku kauba saatja on lisaks Võlaõigusseaduse § 777 (vt Lisa 1 p 16) sätetatule kohustatud:

- andma veoks üle ainult kaupa, mille vedu on lubatud;
- klassifitseerima ohtliku kauba;
- pakkima ja tähistama ohtliku kauba vastavalt kehtivatele eeskirjadele;
- heastama oma tegevusest/tegevusetusest/hooletusest tulenevalt põhjustatud varalise ja/või mittevaralise kahju.

3.13.8 Kui Operail OÜ-le ei olnud kauba vastuvõtmisel teatatud, et kaup on ohtlik ning see võib ohustada inimeste elu, tervist, keskkonda või põhjustada muud kahju, on Operail OÜ-l järgmised õigused:

- tagastada kaup saatjale;
- maha laadida kaup lattu või vajadusel korraldada selle hävitamine, neutraliseerimine, ilma selle väärtuse hüvitamise kohustuseta;
- nõuda kaubasaatjalt sisse kulud, mida Operail OÜ ja AS Eesti Raudtee kandsid eelmistes punktides kirjeldatud tegevuste käigus.

3.13.9 Klient on kohustatud:

- ohtlike kaupade käitlemisel rakendama vajalikke abinõusid nendest tuleneda võiva kahju vältimiseks, arvestades ohtliku kauba kogust ja ohtlikkust;
- aitama kaasa Päästeametit ja/või Operail OÜ kliendi poolt saadetud või tema aadressil saabuva ohtliku kaubaga avariiolekorra likvideerimisel;
- pidama käideldavate ohtlike kemikaalide arvestust, säilitama arvestusdokumente 10 aastat;
- teavitama Terviseametit teavitamisele kuuluvatest kemikaalidest;
- täitma Euroopa Liidu asjakohaseid määruseid (vt Lisa 1 p 9, 10, 11) ning Kemikaaliseadusega (Lisa 1 p 15) ette nähtud kohustusi.

3.14 Ohutute vedelkaupade vedu tsisternides ja punker-poolvagunites

3.14.1 Ohutu vedelkauba vedu tsisternis või punker-poolvagunis reglementeeritakse põhiliselt tsisternvagunites ja naftabituumeni veoks ette nähtud punkervagunites vedelkaupade veoeeskirjaga (vt Lisa 1 p 23).

3.15 Eritingimused vedelkaupade veol tsisternides ja punker-poolvagunites

3.15.1 Vedelkaupade peale- ja mahalaadimine tsisternidesse(st) ja punker-poolvagunitesse(st) toimub kliendi laadimiskohtades (terminalides), mis on varustatud spetsiaalsete hoidlate, laadimiseadmete ja tuleohutuseeskirjade täitmiseks vajalike vahenditega ning vastavad keskkonnakaitse nõuetele.

3.15.2 Tsisternides ja punker-poolvagunites on lubatud vedada vaid neid vedelkaupu, mis on loetletud vastavas veoeeskirjas:

- ohutud kaubad – vt Lisa 1 p 23;
- ohtlikud kaubad – vt SMGSi jao 9 artikkel 9, SMGSi Lisa 2, COTIFI Lisa RID.

3.15.3 Tsisterni ettevalmistus kauba pealelaadimiseks peab toimuma vastavalt AS-i Eesti Raudtee kehtivatele muudele juhenditele (vt Lisa 1 p 49, 50). Tsisternide ettevalmistus laadimiseks toimub kliendi vahenditega, tema arvel ja vastutusel.

3.15.4 Omanikutsisternide ja raudteeadministratsioonidelt üürile/rendile võetud eritsisternide laadimisel annab klient vormikohase tõendiga Operail OÜ-le iga tsisterni tehnilise korrasoleku osas kinnituse, sh garanteerides selle ohutuse konkreetse kauba veoks.

3.15.5 Tühjendatud, kuid puhastamata (aurutamata) tsisternid, sõltumata nende kuuluvusest, veetakse samade ohumärkidega, millega neid veeti laadituna. Tühjendatud ja puhastatud (aurutatud) tsisternidelt tuleb ohumärgid eemaldada (või kinni katta).

3.15.6 Tühjad tsisternid sõltumata nende kuuluvusest plommitakse pärast tühjendamist kaubasaaja plommidega.

- 3.15.7 Igale saatekirjale, millega klient vormistab naftasaaduste veo, peab olema juurde lisatud kauba kvaliteedisertifikaat (kui on paber kandjal, köidetakse saatekirja 1. lehe külge). Naftasaaduste veol marsruutsaadetisena või vagunigrupina, mis on vormistatud ühe saatekirjaga, peab kvaliteedisertifikaat olema lisatud vähemalt viies eksemplaris.
- 3.15.8 Kuna Operail OÜ-I ja AS-il Eesti Raudtee puudub spetsiaalne vagunite ettevalmistuspunkt vedelkaupade tsisternidesse laadimiseks, teostab tsisternide ettevalmistuse laadimiseks klient.

4 TASUD JA SANKTSIOONID

4.1 Tasu määramise, kehtestamise ja muutmise kord

- 4.1.1 Operail OÜ poolt kasutatavate veomaksete määramise kord on toodud käesolevas Veeoeskirjas.
- 4.1.2 Iga veoteenuse osas lepitakse veomaksed eraldi kokku, lähtudes iga Kliendi vajadustest, Operail OÜ võimalustest ja muudest kohalduvatest tingimustest. Pooled lähtuvad eeldusest, et teenuste eest, mille hinna osas eraldi kokkulepe puudub, tasub klient vastavalt Operail OÜ poolt ühepoolset kehtestatavatele hindadele, millest teavitatakse kliente pakkumise tegemisel. Kokkuleppe osaks vedude teostamiseks ning veomaksete tasumiseks loetakse: kliendi päring, Operail OÜ pakkumine, kliendi kinnitus pakkumise aktsepteerimise kohta.
- 4.1.3 Veomaksete tasumisega viivitamisel tasub klient viivist, mis on toodud käesolevas veeoeskirjas.
- 4.1.4 Kliendi kohustuse, mis ei seisnenud raha maksmisel, osalise või täieliku mittetäitmise või mittetähtaegse täitmise korral võib Operail OÜ nõuda kliendilt iga sellise rikkumise eest leppetrahvi 1000 eurot. Leppetrahv ei asenda kohustuse täitmist ning leppetrahvi ületava kahju on Operail OÜ õigustatud täiendavalt sisse nõudma.

5 KAUBAVEOTEENUSE KASUTAJA KAEBUSE MENETLEMISE KORD

5.1 Üldsätted.

- 5.1.1 Pretensioon esitatakse kaubasaatja või kaubasaaja poolt Operail OÜ vastu SMGS kokkuleppes sätestatud alustel ja korras. Veolepingust tuleneva hagi esitamise õigus on isikul, kellel on SMGSi artikkel 46 ja SMGSi Lisa 1 jao 9 p 40 alusel õigus esitada pretensioon. Hagi võib esitada ainult pärast pretensiooni esitamist SMGSi artikli 46 ja SMGSi Lisa 1 jao 9 p 40 kohaselt.
- 5.1.2 Osutatud teenuse eest esitatud arve kohta võib pretensiooni esitada arve tasunud isik.

5.2 Nõuded pretensiooni vormile ja sisule.

- 5.2.1 Pretensioon esitatakse loetavas masinakirjas A4 formaadis paberil või ettevõtte blanketil. Kui vedu toimus elektroonilise saatekirja alusel, ei lisa pretensiooni esitaja sellele elektroonilist saatekirja ega elektroonilist kommertsakti, vaid näitab pretensioonis ära vastava saadetise numbri, lähtejaama, sihtjaama, kommertsakti numbri ja vedaja nimetuse, kes kommertsakti vormistas.
- 5.2.2 Pretensiooni esitaja kohta peavad olema toodud järgmised andmed:
- füüsilise või juriidilise isiku nimi;
  - isiku- või registrikood;
  - elu- või asukoht;
  - pretensiooni esitaja selgelt väljendatud nõue ja selle põhjendus.

- 5.2.3 Pretensiooni esitamisel esindaja poolt lisatakse pretensioonile volikiri. NB! Tulenevalt SMGSi artikli 46 p 1 ei ole lubatud nõuete loovutamine.
- 5.2.4 Esitatud pretensioonis peab olema selgelt väljendatud, milliste õigusaktide (õigusakti nimi, artikkel, paragrahv, punkt, alapunkt) rakendamisega rikuti pretensiooni esitaja õigusi, ning nõude suurus.
- 5.2.5 Pretensioonile peavad olema lisatud pretensiooni nõuet tõendavad dokumendid ja muud tõendid ning kindlasti saatekirja kliendile kuuluva lehe originaal (koopia esitamisel on Operail OÜ-l õigus pretensiooni mitte menetleda), kui vedu toimus paber kandjal saatekirjaga.
- 5.2.6 Kui vedu toimus paber kandjal saatekirja alusel, on pretensiooni esitaja kohustatud pretensioonile lisama järgmised originaaldokumendid:
- **kauba kaotsimineku korral:** saatja – „Saatekirja duplikaadi“ (saatekirja leht 4); saaja – „Saatekirja duplikaadi“ (saatelehe leht 4) või „Saatekirja originaali“ (saatelehe leht 1) ja „Kauba saabumise teatise“ (saatekirja leht 6) vedaja märkega kauba mittesaabumisest saatekirja lahtris „Saabumise kuupäev“;
  - **kauba puudujäägi, kahjustumise korral:** saatja või saaja – „Saatekirja originaali“ (saatekirja leht 1) ja „Kauba saabumise teatise“ (saatekirja leht 6) ning kommertsakti, mille vedaja väljastas saajale sihtjaamas;
  - **kauba kohaletoimetamise tähtaja ületamise korral:** saatja või saaja – „Saatekirja originaali“ (saatekirja leht 1) ja „Kauba saabumise teatise“ (saatekirja leht 6);
  - **veotasu enammake korral:** saatja – „Saatekirja duplikaadi“ (saatekirja leht 4) või muu dokumendi, mis on tõendab veotasu arvestamist maksmist; saaja – „Saatekirja originaali“ (saatekirja leht 1) ja „Kauba saabumise teatise“ (saatekirja leht 6); isik, kes tasus veotasu – tema nõudeid kinnitavad dokumendid.
- 5.2.7 Pretensioonidele veose kaotsimineku, puudujäägi, kahjustumise (riknemise) korral tuleb lisada ka kauba maksumust tõendavad dokumendid.
- 5.2.8 Muud nõuet põhjendavad dokumendid lisab pretensiooni esitaja vajadusel.

5.3 Pretensiooni esitamise tähtaja algus ja lõpp.

- 5.3.1 Nii hagi kui pretensiooni saab esitada ühise aegumistähtaja, mis on määratletud SMGSi artiklis 48, jooksul.
- 5.3.2 Nii hagi kui pretensiooni esitamise tähtaja kulg algab SMGS artikkel 47 § 2 sätestatud sündmusest.
- 5.3.3 Pretensiooni esitamise tähtaeg lõpeb tähtaja viimasel päeval kell 24.00.
- 5.3.4 Kui tähtaja lõpp langeb puhkepäevale või riiklikule pühale, ei pikene see puhkepäevale või riiklikule pühale järgnevale tööpäevale.
- 5.3.5 Pretensioon loetakse tähtajaliselt esitatuks, kui see on tähtaja jooksul Operail OÜ-le üle antud ja registreeritud vastavalt kehtivale korrale ning seda ei ole käesolevas korras sätestatud alustel tagastatud läbivaatamatult.
- 5.3.6 Pärast tähtaja lõppemist esitatud pretensioon ja muud dokumendid jäetakse läbi vaatamata ja tagastatakse esitajale.

5.4 Tähtaja peatumine.

- 5.4.1 Pretensiooni esitamise tähtaja kulg peatub pretensiooni saabumise kuupäevast ja jätkub pretensiooni vastuse postitamise kuupäeval, kui käesolevas Voeeskirjas ei ole sätestatud teisiti.

5.4.2 Pretensiooni esitamise tähtaja kulg ei peatu, kui pretensioon tagastatakse läbivaatamatult 15 päeva jooksul alates pretensiooni saabumise kuupäevast.

5.5 Pretensiooni tagastamine läbivaatamatult.

5.5.1 Operail OÜ tagastab pretensiooni läbivaatamatult, kui:

- selle lahendamine ei kuulu tema pädevusse;
- selle kohta on samade poolte vahel sama eseme osas samal alusel olemas teise poole loobumine või poolte vaheline kokkulepe või on antud pretensioon eelnevalt lahendatud;
- selle saaja menetluses on samade poolte vahel vaidlusasi sama eseme kohta samal alusel;
- selle on huvitatud isiku nimel esitanud isik, kellel ei ole selleks volitust;
- selle esitamise tähtaeg on möödunud või selles sisalduv nõue ei ole veel muutunud sissenõutavaks;
- sellele ei ole lisatud kõiki vajalikke dokumente või dokumendid ei ole esitatud nõuete kohaselt (nt saatekirja originaali asemel on esitatud koopia vmt).

5.6 Eksperti kaasamine.

5.6.1 Huvitatud poolel on õigus kaasata eriteadmisi nõudvate asjaolude, kui need ei ole õiguslikku laadi, selgitamiseks ekspert.

5.6.2 Ekspert valitakse poolte kokkuleppel isikute hulgast, kellel on arvamuse esitamiseks vajalikud teadmised ja kogemused ja kes on ekspertiisi tegemiseks andnud oma nõusoleku. Kokkuleppe mittesaavutamisel võib kumbki pool valida oma eksperti, ühe poole nõudmisel valivad eksperdid konsensuse alusel kolmanda eksperti.

5.6.3 Pooltel on õigus eksperdile esitada küsimusi. Küsimused, mille kohta eksperti arvamust soovitakse, vormistatakse kirjalikult.

5.6.4 Ekspert võib arvamuse andmiseks tutvuda vajalikus ulatuses asjassepuutuvate materjalide ja dokumentidega.

5.6.5 Ekspert annab esitatud küsimustes objektiivse ja põhjendatud arvamuse kirjalikult. Arvamus peab sisaldama uuringute üksikasjalikku kirjeldust, uuringute tulemusena tehtud järeldusi ja põhjendatud vastuseid esitatud küsimustele. Ekspert kirjutab arvamusele alla.

5.6.6 Kui on mitu eksperti ja eksperdid jõuavad ühesugusele arvamusele, koostavad nad ühisarvamuse. Kui eksperdid ühesugusele arvamusele ei jõua, esitavad nad arvamuse eraldi.

5.6.7 Ekspert võib arvamuse andmisest keelduda, kui esitatud andmed on puudulikud või kui tal ei ole arvamuse andmiseks vajalikke teadmisi. Sel juhul esitab ekspert kirjaliku põhjenduse arvamuse andmisest keeldumise kohta.

5.6.8 Pärast eksperti kirjaliku arvamusega tutvumist võivad pooled eksperdile arvamuse täpsustamiseks esitada asjassepuutuvaid küsimusi 10 tööpäeva jooksul.

5.6.9 Eksperti ilmumise suulisele küsitlemisele tagab eksperti kaasanud pool.

5.6.10 Eksperti kaasamise kulud kannab antud juhtumi vastutav pool või vastutava poole puudumisel eksperti kaasanud pool.

5.7 Komisjoni moodustamine.

5.7.1 Huvitatud poole taotlusel moodustavad pooled juhtumi asjaolude selgitamiseks komisjoni, mida juhib Operail OÜ esindaja.

5.7.2 Komisjoni liikmel on õigus tutvuda asjassepuutuvate materjalide ja dokumentidega. Kui uurimisse on kaasatud ekspert, on komisjoni liikmel õigus esitada eksperdile küsimusi.

5.7.3 Komisjon koostab juhtunu kohta kirjaliku ettekande. Ettekanne peab sisaldama uuringute üksikasjalikku kirjeldust, tehtud järeldusi ja põhjendusi, millele kirjutavad alla kõik komisjoni liikmed. Juhul, kui komisjoni liige jääb eriarvamusele, on ta kohustatud esitama kirjalikult eriarvamuse, mis lisatakse ettekandele. Eriarvamuse esitamata jätmine võrdsustatakse komisjoni ettekandega nõustumisega.

5.8 Tõendid.

5.8.1 Tõendiks pretensiooni lahendamisel on igasugune teave, mis on kaubavedusid reguleerivates õigusaktides sätestatud vormis ja mille alusel tehakse kindlaks poolte nõuded ja vastuväited, põhjendavad asjaolud või nende puudumine, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud.

5.8.2 Tõendiks võib olla isiku seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus ning eksperdi arvamus.

5.8.3 Pooled peavad tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad nende nõuded ja vastuväited.

5.8.4 Tõendeid hindavad pooled igakülgset, täielikult ja objektiivselt, juhindudes kaubavedusid reguleerivatest õigusaktidest. Ühelgi tõendil ei ole ette kindlaksmääratud jõudu.

5.8.5 Dokumentaalsed tõendid on igasugused kirjalikud, kirjalikku taasesitamist võimaldavad, pildistamisega või video- või muu andmesalvestusega jäädvustatud dokumendid, mis sisaldavad andmeid tähtsate asjaolude kohta asja lahendamisel ja mida on võimalik esitada tajutaval kujul.

5.8.6 Kirjalik dokument esitatakse originaali või kinnitatud koopiana, kui ei ole sätestatud originaali esitamise nõuet (vt nt [SMGSi artikli 46 p 5](#)). Kui dokument on esitatud koopiana, on Operail OÜ-l õigus nõuda originaali esitamist.

5.8.7 Originaali esitamisel koos kinnitatud koopiaga võib õigusaktides sätestatud juhtudel originaali tagastada ja jätta materjalide juurde kinnitatud koopia.

5.8.8 Pool, kes esitab dokumentaalse tõendi või taotleb selle väljanõudmist teiselt poolt või taotleb paikvaatluse tegemist, peab märkima, milliseid asjaolusid antud asjas ta soovib selle tõendiga tõendada, ja tõendit kirjeldama. Taotlus esitatakse teisele poolele kirjalikult.

5.8.9 Tõendi esitamisest keeldumist peab kohustatud pool põhjendama. Põhjendamatu keeldumise korral loetakse tõendatuks need asjaolud, mille tõendamiseks tõendi esitamist taotleti.

5.8.10 Poole taotlusel võib teha paikvaatlust. Paikvaatluse kohta koostatakse protokoll. Juhtumit puudutavad asitõendid jäetakse poole taotlusel paikvaatluse protokolliga koostamiseni toomise võimatuse või ülemääraste kulutuste korral nende asukohta, tagades nende puutumatus.

5.8.11 Tõendi hankimise, hoidmise ja paikvaatluse läbiviimise kulud kannab antud kahjujuhtumi eest vastutav pool või vastutava poole puudumisel tõendi hankimist, hoidmist ja/või paikvaatlust taotlenud pool.

5.9 Pretensiooni lahendamine ja otsuse langetamine.

5.9.1 Pretensiooni menetlemisel kontrollitakse ja hinnatakse tõendeid, otsustatakse, millised asjaolud on tuvastatud ja asjakohased, millist seadust või õigusakti tuleb asjas kohaldada ja kas pretensioon kuulub rahuldamisele.

5.9.2 Pretensioon vaadatakse läbi ainult pretensioonis esitatud nõude ulatuses. Nõuet menetluse käigus ei laiendata ega tehta otsust nõude kohta, mida ei ole esitatud.

5.9.3 Otsus saab olla:

- pretensiooni täielikult rahuldav;
- pretensiooni osaliselt rahuldav;

- pretensiooni tagasilükkav.

5.9.4 Otsuse kohta vormistatakse kirjalik vastus.

5.10 Vastuse vormistamine ja sisu.

5.10.1 Vastus pretensioonile vormistatakse kirjalikult.

5.10.2 Kui vastus on pretensiooni tagasilükkav, täielikult või osaliselt rahuldav peab pretensiooni saaja seisukohta vastuses põhjendama. Vastuses märgitakse pretensiooni esitaja nõue, lahendamisel tuvastatud asjaolud ja nendest tehtud järeldused, tõendid, millele on rajatud pretensioonile vastaja põhjendatud järeldused, samuti õigusaktide sätted, mida kohaldatai.

5.10.3 Kui Operail OÜ pöördus pretensiooni suhtes seisukoha saamiseks raudteeveo-ettevõtja või välisriigi pädeva raudtee-ettevõtja poole, võib vastuses tugineda ka saadud seisukohtadele.

5.10.4 Pretensiooni täieliku rahuldamise korral ei tagasta Operail OÜ pretensiooni esitaja poolt esitatud dokumente.

5.11 Poolte kohustused pretensiooni lahendamisel ja täitmisel.

5.11.1 Pooled on kohustatud kasutama oma õigusi heauskelt ja tegema kõik endast oleneva juhtumi kiireks ja õiglaseks lahendamiseks.

5.11.2 Tahtlikult eksitusse viimisel ja eksimuses hoidmisel juhtumi lahendamisel on kahjustatud isikul õigus nõuda tehtud kulude hüvitamist ja otsuse tühistamist.

5.11.3 Pretensioon rahuldatakse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem, kui SMGS artikli 46 p 7 kehtestatud tähtajal. Pretensioon loetakse osaliselt või täielikult rahuldatuks, kui selle alusel nõutu on osaliselt või täielikult hüvitatud.

5.11.4 Operail OÜ poolt pretensiooninõude suhtes tehtud otsusega mitterõustumisel on selle esitajal õigus pöörduda kohtusse.

Lisa 1. Operail OÜ tegevust reglementeerivad dokumendid

Dokumentide ajakohasuse ja kättesaadavuse eest vastutab dokumendi haldaja/avalikustaja. Dokumendid on kättesaadavad dokumendi haldajaks/avalikustajaks märgitud organisatsiooni veebilehe kaudu. Dokumendi haldaja/avalikustaja lahtrisse märgitud organisatsiooni nimi on aktiivne hüperlink veebileheküljele, kust dokument on leitav. Kõik siintoodud viited tehakse kättesaadavaks ka Operail OÜ koduleheküljel alajaotuses „Kaubaveo dokumendid“ aadressil www.operail.com/dokumendid.

DOKUMENDI NIMI	DOKUMENDI HALDAJA/ AVALIKUSTAJA
<i>Rahvusvahelised lepingud ja kokkulepped</i>	
1. Rahvusvahelise raudtee kaubaveo kokkulepe (SMGS), rakendusjuhend ja lisad	OSJD
2. OAO „Российские Железные Дороги“ ja aktsiaseltsi „Eesti Raudtee“ vaheline koostööleping nr 77 raudteevedude korraldamiseks, 09.02.2010	Eesti Raudtee
3. VAS Latvijas Dzelzceļš ja AS Eesti Raudtee vaheline raudteevedude korraldamise kokkulepe, 02.12.2008	Eesti Raudtee
4. Ühistransiidiprotseduuri konventsioon	Euroopa Liit
5. COTIF 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsioon 3. juuni 1999. aasta muutmisprotokollile vastavas redaktsioonis	OTIF
6. Rahvusvahelise raudtee konventsiooni (COTIF) lisa RID (Regulations Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail)	OTIF
<i>Seadused, õigusaktid ja määrused</i>	
7. Raudteeseadus	Eesti Vabariik
8. Ühenduse tolliseadustik (Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013, 9.10.2013) ja muud tollialased õigusaktid	Euroopa Liit
9. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu määrus ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta	Euroopa Liit

10. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu REACH määrus	Euroopa Liit
11. Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu CLP määrus	Euroopa Liit
12. Toiduseadus	Eesti Vabariik
13. Veterinaarseadus	Eesti Vabariik
14. Taimekaitseadus	Eesti Vabariik
15. Kemikaaliseadus	Eesti Vabariik
16. Võlaõigusseadus	Eesti Vabariik
17. Rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga ühinemise seadus (COTIF)	Eesti Vabariik
18. Konsolideeritud tekst: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 649/2012, 4. juuli 2012, ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (uuesti sõnastatud)	Euroopa Liit
19. Raudtee tehnokasutuseeskiri	Eesti Vabariik
20. Muud Raudteeseaduse alusel antud rakendusaktid (loetlelu)	Eesti Vabariik
Normatiivdokumendid	
21. Rongide ja vagunite kommertsülevaatuse eeskiri (LJM-360), Moskva, 1995	Operail OÜ
22. Kaupade harmoniseeritud nomenklatuur (KHN)	OSJD
23. Tsisternvagunites ja naftabituumeni veoks ette nähtud punkertüüpi vagunites vedelkaupade veoeskiri, Moskva, 2009 (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGSiga)	Operail OÜ
24. GOST 22235-2010. Üldnõuded kaubavagunite säilivuse tagamiseks laadimisel-tühjendamisel ja manöövritööde teostamisel 1520 mm rööpmelaiusega magistraalraudteedel, Moskva, 2010	Operail OÜ
25. Sõltumatute Riikide Ühenduse liikmesriikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi	Operail OÜ

raudteeadministratsioonide vaheline isotermitest vagunite kasutamise ja tehnilise teenindamise ning vastastikuste arvelduste kokkulepe, 1994	
26. Sõltumatute Riikide Ühenduse liikmesriikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeadministratsioonide vaheline kokkulepe kaupade veost eritingimustel, 05.07.1996	<u>Operail OÜ</u>
27. Teiste riikide kaubavagunite eksploatatsiooni, numbrilise arvestuse ja kasutustasude arvelduse eeskirjad (SRÜ, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Eesti Vabariik), 24.05.1996	<u>Operail OÜ</u>
28. Sõltumatute Riikide Ühenduse liikmesriikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeadministratsioonide vaheline kokkulepe Rahvusvahelise Raudteekaubaveo Kokkuleppe (SMGS) üksikute sätete kohaldamise erisuste kohta, 01.10.1997	<u>Operail OÜ</u>
29. Ühtne tariifi-statistiline kaupade nomenklatuur (ETSNG), Moskva 1997	<u>RailProjet OÜ</u>
30. Raudteetsisternide kaliibritabelid, Moskva, Transport, 1997	<u>Operail OÜ</u>
31. Raudteeadministratsioonide universaalkonteinerite eksploatatsiooni, numbrilise arvestuse ja kasutustasude arvelduse eeskirjad (SRÜ, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Eesti Vabariik), 01.10.1997	<u>Operail OÜ</u>
32. Kaubavagunite ja konteinerite ühiskasutuse kokkuleppe osaliste riikide raudteede konteinerite inventarpargist väljaarvamise juhend	<u>Operail OÜ</u>
33. ДЧ-1997. Kiiresti riknevate kaupade vedude teenindamise juhend Sõltumatute Riikide Ühendusse kuuluvate riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeliinidel, 1998	<u>Operail OÜ</u>

34. Eeskirjad plommsulgurite kasutamiseks kaubaveol vagunites ja konteinerites Sõltumatute Riikide Ühendusse kuuluvate riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeliinidel, 1999	<u>Operail OÜ</u>
35. Kaubavagunite ja konteinerite ühiskasutuse kokkuleppe osaliste riikide raudteede konteinerite arvestuse ja aruandluse vormide koostamise instruksioonid, 24.09.1999	<u>Operail OÜ</u>
36. Raudteetransportööride kasutamise ühised tehnilised tingimused, Moskva, 2008	<u>Operail OÜ</u>
37. SRÜ, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Eesti Vabariigi raudteedel veetavate ohtlike kaupade ohukaardid, Moskva, 2014	<u>Operail OÜ</u>
38. Omaniku kaubavagunite ekspluatatsiooni ja numbrilise arvestuse eeskirjad, 17 - 18.05.2018	<u>Operail OÜ</u>
39. ДЧ-1835 SRÜ, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Eesti Vabariigi raudteedel ebagabariitsete ja raskekaaluliste kaupade veo instruksioon, Moskva, 2007	<u>Operail OÜ</u>
40. SRÜ riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudtee kaubavedude planeerimise eeskirjad, Sotši, 2001	<u>Operail OÜ</u>
41. Tariifjuhend nr 4, 2. raamat, 1. osa. Raudteejaamade nimistu	<u>Operail OÜ</u>
42. SRÜ riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteede külmutusvagunitest ümberseadmestatud vagunite kasutamise ja neis toidukaupade, üksikute kiirestiriknevate kaupade ja muude kaupade veo kord rahvusvahelises ühenduses, Tashkent, 2004	<u>Operail OÜ</u>
43. Kaubaveotingimused omanike suurtülmütuskonteinerites spetsialiseeritud platvormhaagenditel rahvusvahelises ühenduses, Minsk, 2004	<u>Operail OÜ</u>
44. Külmutusvagunites kiiresti riknevate kaupade vedude teenindamise juhend Sõltumatute Riikide Ühendusse kuuluvate	<u>Operail OÜ</u>

riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeliinidel, 2006	
45. Rendile (ajutisele kasutamisele) üle antud ja rahvusvahelises ühenduses ringlevate inventarparti kaubavagunite eksploatatsiooni, numbrilise arvestuse ja kasutustasude arvelduse kokkulepe (SRÜ, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Eesti Vabariik), 2007	Operail OÜ
46. Termosvagunites kiiresti riknevate kaupade vedude kord Sõltumatute Riikide Ühendusse kuuluvate riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeliinidel, 2007	Operail OÜ
47. Universaalkonteinerites kiiresti riknevate kaupade vedude kord Sõltumatute Riikide Ühendusse kuuluvate riikide, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Eesti Vabariigi raudteeliinidel, 2008	Operail OÜ
48. Eesti-Vene piiril Narva-Ivangorod ja Orava-Pihkva piiriületuspunkte raudtee transpordiga läbivate kaupade tollidokumentide vormistuse ühine tehnoloogia (kooskõlastatud FGUP Oktoobriraudtee ja AS Eesti Raudtee vahel), 2003	Operail OÜ
<i>Taristu-ettevõtja eeskirjad</i>	
49. AS Eesti Raudtee tegevuseeskiri	Eesti Raudtee
50. AS Eesti Raudtee tegevuseeskirja lisad	Eesti Raudtee
<i>Operail OÜ käskkirjad ja korraldused</i>	
51. Rongide ja veoste seismajätmise ja edasisaatmise kord (30.11.2015 kk nr 1-3.1/15)	Operail OÜ
52. Digitaalse andmevahetuse kord	Operail OÜ
53. Turundusdirektori korraldus nr 10-1/30 Eesti-Venemaa ja Eesti-Läti piiri läbivate kaupade tollivormistamisest Vene Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi tollis; dokumendi Lisa 1: Eeldeklareerimise kontolli juhend ja Lisa 2: Deklarant ja	Operail OÜ

tugipunktide loetelu	
54. Vene Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi tolli nõuded faktuurarve koostamise kohta	<u>Operail OÜ</u>
55. VF JA VF Oktoobri raudtee nõuded saatekirja ja saatedokumentide vormistamise kohta	<u>Operail OÜ</u>
56. Turundusdirektori ringkiri nr 10.3-14/3676 16.12.2002 korralduse nr 10-1/30 täiendamine	<u>Operail OÜ</u>
57. Arvestusdokumentide täitmise kord ja andmete sisestamine arvutisüsteemi kaubavagunite ja jaamateede kasutamise aja ja tasu arvestamisel (30.12.2015 korraldus 1-3.7/6)	<u>Operail OÜ</u>
58. Kaubavagunite ja jaamateede kasutusaja ja -tasu arvestamise kord (3.12.2015 korraldus nr 1-3.5/12)	<u>Operail OÜ</u>
59. Blankett vorm KA-12. Vedude plaan	<u>Operail OÜ</u>
60. Blankett vorm KA-12k. Konteinervedude plaan	<u>Operail OÜ</u>
61. Volituse vorm	<u>Operail OÜ</u>
62. Plommsulgurite kasutamise kord (29.09.16 kk nr 1-3.1/12)	<u>Operail OÜ</u>
63. Kasutamiseks lubatud plommsulgurite tüübid	<u>Operail OÜ</u>
64. Akt vaguni vigastamise kohta (Vorm VU-25M)	<u>Operail OÜ</u>
65. Info liikumise kord veolepingu muutmisel (23.12.15 korraldus nr 1-3.1/17)	<u>Operail OÜ</u>
66. Trossitõmmitsate, -ümberseotiste, -pingutite ja -seotiste kasutamise kord (17.02.16 korraldus nr 1-3.7/2)	<u>Operail OÜ</u>
67. Kaupade loetelu, mille saatmisel Eesti Raudtee lähtejaamadest tuleb vagunid ja konteinerid plommida tingimata plommsulguritega (08.03.2012 käskkiri nr 1-3.1/6-C)	<u>Operail OÜ</u>

68. Puistena (lahtiselt) veetavate kaupade loetelu (13.04.17 korraldus nr 1.3.7/7 Lisa 1)	<u>Operail OÜ</u>
69. Kaupade nimekiri, mille mahalaadimise järel on vajalik vaguni pesemine (13.04.17 korraldus nr 1.3.7/7 Lisa 2)	<u>Operail OÜ</u>
70. Lahtisel veeremil vedada lubatud kaupade loetelu (18.06.2008 korraldus nr 10-1/13)	<u>Operail OÜ</u>
71. Rongide ja vagunite kommertsülevaatuse tegemise kord (18.08.2014 korraldus nr 1-3.4/3)	<u>Operail OÜ</u>